

Z BYSTŘIN A PEŘEJÍ
DISKUZÍ RECITÁTORŮ
čtěte na stranách 18-26

DĚTSKÁ
SCÉNA

Tobogán
TEXTY VAŠICH NAŠICH DĚTÍ
strana 21-24

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

číslo - 1

sobota - 15. června 2002

TRUTNOV

VODA NA MLÝN

■ **Jaké otázky vás napadaly na letošní krajské recitační/ divadelní přehlídce?**

Jak odpovědělo MŠMT na otevřený dopis J.Provazníka a J.Huláka, ve kterém žádají o přehodnocení stanoviska MŠMT o vyřazení soutěže recitátorů a recit. kolektivů z přehledu soutěží organizovaných či alespoň spoluorganizovaných MŠMT. Jaké argumenty uvedlo a jak bude soutěž uvedena v přehledu soutěží v příštím školním roce ?

Jak chtějí v této situaci na organizátorech, kteří na akci nedostanou žádnou finanční dotaci ani morální podporu nadřízeného orgánu, aby (když už si vezmou zorganizování přehlídky na triko) vytvářeli ještě zázemí pro děti a pedagogy

v podobě seminářů a vzdělávacích akcí?

J. Lhotská, porotkyně

Jak je možné, že někde jde udělat přehlídku recitace v pohodě a příjemně, ne školometský, ale pro děti, a jinde ne.
doprovod recitátorky 3. Kategorie

Jako organizátora mě v průběhu přehlídky tradičně napadají otázky o spokojenosti účastníků, poroty, diváků. Jestli všechno funguje, jak má a jestli mají všichni všechno, co potřebují.

Na konci přehlídky pak to, proč někteří účastníci odjíždějí dlouho před koncem a jedině, co je zajímavé, je, jestli vyhráli.

Standa Nemrava, organizátor

Asi by se měl respektovat věk dětí při výběru prostoru, ve kterém děti budou recitovat. Je problém, když děti jsou zvyklé zkoušet v malém prostoru své domovské školy a najednou se ocitnou na přehlídce na velkém jevišti, s reflektory, které jim brání v komunikaci s diváky, a se všemi těmi překážkami. A přitom by možná stačilo jen zmenšit prostor, jak tomu bylo například v Hradci Králové, kde diváci seděli na jevišti spolu s dětmi.

Olina Strnadová, vedoucí

Má dětská recitace smysl a budoucnost bez systematické přípravy prostřednictvím dramatické výchovy?

Jana Křenková, porotkyně

BYSTRINY A PEŘEJE

Beseda lektorského sboru s recitátory II. kategorie a jejich doprovodem

Lektoři (R. Marušák, E. Herdová, J. Machalíková, L. Kašičková, L. Vacek a J. Provazník) pro diskusi s recitátory II. kategorie zvolili osvědčený způsob práce ve dvojicích stylem máma-táta. R. Marušák s E. Herdovou obsadili zadní pravý roh auly lesnické školy a obklopeni dychtivými zájemci o jejich postřehy z recitačního vystoupení začali debatovat takřka přesně v šest hodin večer. Totéž učinili v levém "dolním" rohu J. Provazník a L. Kašičková, pravý "dolní" roh zbyl na L. Vacka s J. Machalíkovou. (Levý horní roh auly zůstal stejně jako loni neobsazen – je to náhoda?)

Debate byla věcná a i pro náhodné posluchače a přihlížeče zajímavá. Všechny tři lektorské dvojice postupovaly podobně – nejdříve zdůraznily klady vystoupení, pak upozornily na nejasnosti, nepřesnosti, nedotaženosti. To vše v rovnocenném rozhovoru s recitátory a na základě konkrétních příkladů.

Nejčastěji přetřásaná témata by se dala přiřadit k několika okruhům – dramaturgický výběr textu (nejčastěji kladené otázky: Čím tě tvůj text zaujal? Co rozhodlo, že sis ho vybral?), smysl a poslání textu (Které místo ve tvém textu tě nejvíc zajímá? Která věta ti připadá zvlášť důležitá?), technické dovednosti a návyky (spisovná výslovnost, artikulace, práce s modulací), frázování textu (Které slovo v téhle větě je důležitější – sloveso nebo podstatné jméno?), prostor auly a jeho vliv na přednes (Jak se ti v téhle místnosti recitovalo? Bylo to stejné jako na krajském kole?), ale také o vztahu recitátora a textu, o udržení napětí, o překvapování a i o tom, že některé knížky jsou jen na čtení večer v posteli a recitovat se prostě nedají. Každý z nás má jistě nějakou takovou doma – nebo ne?

Při společném povídání čas letěl jako spřežení. V půl osmé, kdy už měli recitátoři odcházet na večeri, ještě dobrá polovina z nich stále dlela v aule, dychtiva povídání. Ručička hodin se chýlila k osmé, když se aula konečně vyprázdnila.

Zůstala jsem tam chvíli sedět. Něco ještě zbylo ve vzduchu – pel porozumění. A za to vám, recitátory II. kategorie a lektoři, děkuju.

Dodatky:

Náhodně zaznamenané výroky lektorů:

- Některé texty jsou tak bohaté, že je možné s nimi jít dál i několik let, a nebo se k nim vracet. Jiné ne – a ty se rychle vyčerpají.
- Ty jsi pánem vyprávění. Nenech se textem hnát.
- Začátek je důležitý. Pro diváky, aby se stihli soustředit, ale taky pro vás. Abyste se vnitřně uklidnili.
- Učím mluvit dospěláky a ti jsou na tom často mnohem hůř než vy.
- Bylo pro mě velmi zajímavé, co jsem slyšel. Já si ale myslím, že to je pro staršího kluka. Ale nebudu ti to vymlouvat. Je to těžký text a je v něm spousta věcí, které tě třeba ještě nikdy nenapadly.
- Přidej do hlasu energii. Nekřič, ale přidej.
- Je to hezký text, ale druhá půlka ti někam odešla.
- Tréma zahrála skoro u všech, to je jasný.

Náhodně zaznamenané výroky recitátorů:

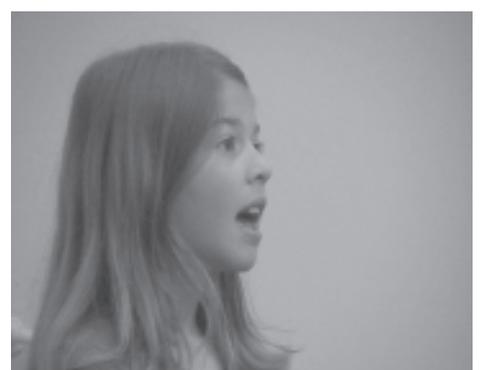
- Nejdříve jsem si vybírala dětštější texty, ale už se mi nelíbí. Pak mi paní učitelka nabídla svoje desky a v nich jsem našla tehle text. Líbí se mi, že je vážnější, má svůj význam. Je o tom, že dětská fantazie má velké kouzlo.
- Mám tu knížku doma a celou jsem ji četla. Všechny pohádky. Tahle se mi líbila, protože se v ní rypouš přirovnává k člověku.
- Měla jsem trému. Jak jsem ale začala recitovat, úplně jsem se do toho ponořila.
- Chtěla jsem lidem říct, že ten Stříbrák je živý tvor a představovala jsem si ho jako svého psa.

Douška úplně na závěr:

L. Vacek setrval ještě chvíli v rozhovoru s jedním tatínkem. Ten mu při loučení děkoval a Libor bodře opáčil: "Není zač. A na druhou stranu – nejsme moudrost světa." A tak to je. Myslím, že si dnes recitátory II. kategorie s lektory velmi rozuměli.

kosatnice Iva

KRUIHY NA VODĚ

Z TŮNÍ A HLUBIN

Rozhovor s lektory Janou Machalíkovou a Radkem Marušákem

V tůních a hlubinách lze ledacos objevit. Nečekaného, nového, tajemného. Pojdme spolu nahlédnout do hlubin a tůní lektorských – ale jen do takové hloubky, kam nás lektori ponořit nechají... A otázky, námi kladené, necht' jsou pro nás malými udičkami.

■ Jakou vodu máte nejraději?

Jana: Pitnou. Je to jistota.

Radek: Tu, která není moc hluboká, dá se v ní plavat, když se v ní člověk netopí, když se dá pít, když se v ní dá mýt, když nezapáchá – a tak.

■ Kdy jste se poprvé setkali s recitací?

Jana: Když mi paní učitelka vybrala text a položila ho přede mě. Tak jsem se to naučila, když si to přála. Bylo mi devět let.

Radek: Já jsem měl takovou čteci babičku, ale to jsou spíš vzpomínky na to, jak seděla s otevřenou knížkou. Jinak já sám jsem recitoval na národní škole. Byl jsem ten člověk, který šel klidně vystoupit, když to bylo potřeba.

Jana: První báseň, kterou jsem recitovala, byla v ruštině. Ta soutěž se jmenovala Puškinův památník.

■ Když jste sami recitovali už od raných let, zažili jste také nějaký trapas při recitaci?

Jana: Já jo. Jednou jsem četla do rádia text jedné paní, která si ho sama napsala. Nechtěla ho sama číst a požádala o " profesionální" recitátorku. Celé se to jmenovalo Miluji šefík. A já jsem četla: " A je mi dobře, když procházím tou BETONOVOU ulicí..." a ona na mě koukala a šeptala: "BEZOVOU, BEZOVOU" a bylo to živě vysílání! Tak to byl opravdu trapas.

Radek: Já mám taky jeden trapas. Na jedné hodině na DAMU jsme se zabývali uměleckým přednesem a měli jsme v pohybu s výrazem říct část lidového textu Prší, prší, dědek bábu suší a já jsem si hrdě stoupl doprostřed a ten text jsem zaměnil za něco úplně jiného a vůbec mi to nedošlo. Až když jsem viděl svoje spolužáky, jak leží připláclí na zdi a řvou smíchy, teprve jsem si uvědomil, co jsem řekl. Jaká to byla dvojsmyslnost, kterou jsem s patosem vyslovil.

■ Co je podle vás pro recitátora nejdůležitější?

Jana: Já myslím, že soustředění. Koncentrace na to, co chci říct, a nenechat se z toho vyrušit.

Radek: Určitě soustředění, ale taky to, když je to "barevný", zajímavý člověk.

Jana: Vnitřní pravdivost. Nepodlehout klíšě.

■ Překvapilo vás dnes něco u recitátorů druhé kategorie?

Radek: Překvapení snad ani ne. Bylo to příjemné odpoledne. Jo, vlastně jo. Vstřícnost naslouchat. U dětí i dospělých.

Jana: To, že chtěli fakt slyšet ty připomínky. My jsme začali chválit, ale oni chtěli ty připomínky! A potom mě překvapily některé dramaturgické objevy. Několik textů se mi moc líbilo a neznala jsem je.

■ Každý z vás je tu letos poprvé v nové roli. Radku, jak se cítíš jako předseda lektorského sboru?

Radek: Rozhodně se necítím jako šéf. Jsme tým, který skládá mozaiku a nějaká omezení – že nás třeba tlačí čas, to hlídá Jakub.

■ Nemáš třeba pocit, že bys měl být ještě zodpovědnější, než loni?

Radek: Já jsem vždycky zodpovědný!

■ Jana je známá recitátorka ověněná vavříny z Wolkrova Prostějova – Jano, v čem je to jiné být lektorem na dětské recitační dílně?

Jana: Jiné je to v tom, jak slyším vždycky spoustu výhrad k svým výkonům a mám naposlouchaný ten slovník, a tak teď to musím podat jinak, přecedit ty informace, aby mi děti rozuměly. To je pro mě těžké. Chci, aby to, co řeknu, bylo pravdivé a vystihovalo to podstatu, a aby to nebylo povrchní. To je pro mě hodně jiné.

Radek: Chceme být těmi, kteří recitátorovi v jeho hledání pomůžou, a ne těmi, kteří jim natlučou tak, že už nebudou mít chuť vystupovat.

Jana: Já se bojím, abych nebyla takovým porotcem, jací mě samotnou negativně formovali, když jsem byla malá. Nechci tu sedět jako ten, který mě tenkrát odradil. Je to velká zodpovědnost.

■ A co děláte raději? Recitujete nebo pracujete jako lektori?

Jana: Já raději pracuji jako lektor, ale s dětmi. Ne s dospělými – to pak raději recituju.

Radek: Já jsem tady za lektora, ale mám větší zkušenosti s divadlem, i když to má hodně společného. Recitace – raději si čtu poezii. Povídat si s dětmi si baví.

Jana: Z dospělých mám trému, ale s dětmi si dobře rozumím.

■ Když jsem vás poslouchala, jak se bavíte s dětmi, napadla mě taková věc. Co byste řekli tomu, kdyby si každý lektor vylosoval text, měl deset minut na přípravu, a pak by si sem stoupl jako recitátor a zkusil by s textem něco udělat. Šli byste do toho?

Jana i Radek: My už jsme si to zkusili.

Radek: Bylo to pěkný, taková recese. Zažil jsem to už v Ústí nad Orlicí.

Jana: Já to znám z Prostějova. Lektori se tím dětem najednou přiblíží. Možná by nás víc brali jako vstřícné osobnosti. Proč ne? Šli bychom do toho.

■ Kdybyste měli recitátorům doporučit nějaké místo k relaxaci zde v Trutnově, kam byste je poslali?

Jana: Já bych si klidně taky nechala nějaké doporučit.

Radek: Já nevím, většinou Trutnovem tak prolítávám. Město se mi líbí, ale procházím jen takové ty hlavní trasy. Ale chodil jsem do parku tady hned za školou a tam jsem si lehnul do trávy. Ale konkrétní místo, to tu nemám.

Jana: Já jsem tu byla v takové pěkné cukrárně.

■ Relaxační místo cukrárna?

Jana: To je pro mě důležitá věc. Vážně!

Radek: V pozdních večerních hodinách je nejlepší relaxačním místem postel.

Jana: A v poledne taky! Ale to právě nestihneme.

Tak já vám děkuji za odpovědi a doufám, že alespoň jedenou tady relaxaci podle vašich představ stihnete (a recitátoři druhé kategorie též).

kosatnice Iva

BYSTRINY A PĚŘEJE

Diskusní klub pro doprovod recitátorů III. a IV. kategorie

lektorka: Martina Longinová

Kousek nad obožňivelníky, plazy a kabinetem Sojky, uprostřed temné tůně místnosti SLŠ-1, sešlo se za hrozby přívalu vod nebeských přes deset odvážlivců, a při čekání na začátek debaty rokovali o tom, zda konečně bude pršet či nikoli. „Jo, jo. Jedou s vodou.“, pravila jedna a v tu chvíli doběhla lektorka. Nasazením brýlí zaostřila pohled a plnou parou vrhla se do čeření hlubin recitace dětí 2. kategorie. Proud jejich slov však již po chvíli začal být přerušován přítoky příspěvků seminaristů, a tak v kłokotu a zurčení proploovala debata peřejemi poznatků, nápadů, rad a poučení. Následující text je pokusem o její zachycení, přičemž L znamená lektorka a N názory jednotlivých účastníků:

L: Zvláštní je, že mezi příspěvky bylo 16 próz a pouze 9 básní. Čím to asi je?

N: Myslím, že je to dáno určitou tíživostí dětí a jejich touhou se prezentovat na jedné straně a zároveň podvědomým strachem z klasického „kolovrátkového“ přednesu, kterému se děti chtějí vyhnout, na straně druhé. K tomu pak přispívá jejich neschopnost pracovat s volným veršem s zároveň pocit, že přednášet prózu je mnohem snazší.

L: Navíc v próze je širší výběr textů. Přesto si myslím, že stojí za to děti nejprve naučit veršovou formu. Dá to větší práci, ale stojí to za to.

N: Myslím, že výběr textů byl často prací dospělého, což bylo cítit i z výkonů dětí. Příběh, fabule, je totiž něco, o čem nemusím moc přemýšlet, moc jej hledat. Snad jen, jak ho zkrátit. Na první pohled vypadá práce s příběhem jednoduše - tady uděláš pauzu, tady gesto, tohle škrtneme. U poezie je to těžší.

L: Mrzí mě, že po formální stránce se volí ta jednodušší cesta. Přitom u poezie se dítě naučí pracovat s temporytmem, s vyjádřením myšlenky přes přesah, s pointou atd., což se pak dá využít i v próze. Tohle mnoha vystoupením chybělo.

N: Je to tím, že toho dětí v tomhle věku ještě nejsou schopny?

N: S dětmi se hlavně o textech a jejich smyslu velmi málo mluví. Je to o tom, jak pro dítě na rovině jeho věku najít správnou cestu, metodu rozkrýví textu. To je základ. I proto je nutné začít s veršem.

N: Úkolem pedagoga je přece nabídnout dítěti nadhled nad textem.

L: Začít s nekonečnou a velmi únavnou prací už s těmi nejmenšími dětmi a na kratičkých básničkách je odnaučovat školometské intonaci.

N: Zarážela mě délka řady textů. I když spousta dětí byla velmi šikovná a dokázala si vytvořit a udržet kontakt s publikem, délka je zrazovala. Ale to by přece měla být práce jejich pedagogů? A na národním kole DS by se tohle, stejně jako řečové vady, už snad vůbec nemělo objevovat?!

L: Často je problém i v tom, že s dětmi talentovanými už se dále nepracuje a nechává se vše na nich samotných - „on/ona je šikovný/á, ať si to udělá po svém!“. A nebo jsou naopak režirovány zvenčí.

N: Často děti říkaly pouze slova, ale neměly přitom žádnou jejich vnitřní představu. A co hůř - tím, že text „předváděly“. ukradli tuhle představu i divákům. Tahle režijní macha zvenčí mi připadá nejhorší.

L: Ale určitě jsme viděli i děti, které dokázaly obsah textu sdělovat.

N: Měla jsem pocit, že na krajském kole jsem viděla mnohem lepší věci.

L: Často také zůstává u vyprávění příběhu bez osobního vkladu dítěte.

N: Na to existuje termín „hraná přirozenost“.

N: Děti taky velmi často chtějí text „nad svůj věk“, aby vypadaly dospěleji. Nebaví je hravé texty a dospělí jim je nedokážou přiblížit. Často navíc zaměňují délku za kvalitu.

L: Velmi často se jako jediný prostředek přednesu používá důraz, ale ona existuje i dynamika, tempo, pauza, překvapení. Spousta recitátorů využívá jen sílu a zapomíná na čas (tempo) a výšku (melodii). Důležité je začínat členěním textu na logické celky myšlenek a nevytvářet jen jeden velký monolit textu. Toto je zásadní část práce. A k tomu přistupuje práce s interpunkcí, která je často otrocky a nesmyslně zachovávána.

N: Ale to je pořád o smyslu a přesazích textu, což jsou zcela zásadní věci. Zajímalo by mě, jakým způsobem pedagogové s dětmi pracují.

L: Další otázkou je problém přímé řeči v textu. Je potřeba najít její míru, aby nedošlo k oné „hrané přirozenosti“. Asi by se nikdy neměla ztratit hlavní linie textu a jeho postavy, figury, by měly být charakterizovány jen jakoby napůl.

N: Musíme vést děti k tomu, že základní dialog u přednesu je veden mezi přednášečem a posluchačem a ostatní dialogy jsou jen doplňkem, ilustrací.

L: Vždy musí zůstat základem myšlenka, přímá řeč přece není předvádění.

N: A co gestikulace? Kde je to recitace a kde už herectví a kde nešvar?

N: Problémem jsou popisná gesta. Pokud pohyby vycházejí z přirozenosti dítěte a jsou metaforické, je to v pořádku. Gesto by mělo text umocnit a být spontánní.

N: V základu to záleží na typu dítěte a jeho temperamentu, a pak teprve na textu. Musíme vycházet z psychofyzické jednoty a tělo nejprve uvolnit, a pak teprve zkáznit.

N: Neexistuje asi žádný jednotný recept, ale asi není dobré začínat pokaždé stejnou metodou. Je potřeba zkoušet různé možnosti v souvislosti s věkem a vývojem dítěte.

N: Pokud nás gesto neodvádí od myšlenky textu, nevádí.

N: Nebezpečí číhá i na tzv. školní recitátory - děti, které jsou označeny jako šikovné, a tak neustále vystupují na různých besídkách a postupně upadají do klišé, takže pak ke každému textu přistupují zcela stejně.

Po tomhle pojmenování hlavních přehrad a slepých ramen práce recitátora se začali seminaristé zabývat jednotlivými výkony dětí. Ocenili především velmi citlivý a vyspělý výkon Ivana Říhy, ale i Davida Semlera, Terezy Pachtové, Natálie Smaginové a Tomáše Havlíčka a také dalších dětí.

Pršet nezačalo, s vodou odjeli a venku konečně vysvitlo slunce, které k létu patří stejně jako neodmyslitelně jako voda zurčící v bystrinách.

Zapsala: Petra potápka

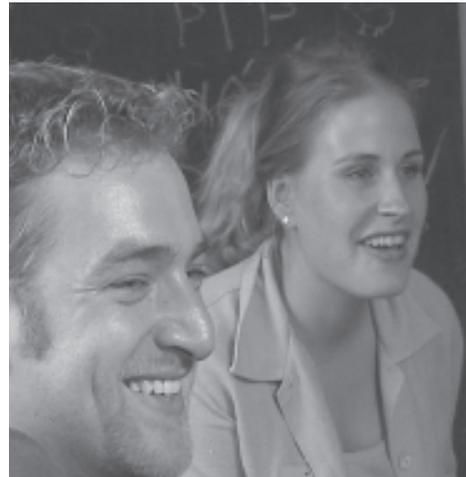
BYSTRINY A PĚŘEJE II

Odpovědi lektorů dílny dětských recitátorů III. kategorie na anketní otázku:

Jakou máte rádi vodu?

■ Tomáš Němec: Slanou... teplou.... mořskou!

Romana Ošmerová: Nejraději studenou.... sladkou.... ze studánky u chaty.

Ačkoliv se na první pohled může zdát, že oba lektori mají dosti odlišné názory na zásadní otázky (naší redakce), je třeba ihned na úvod tuto mylnou domněnku vyvrátit. V Lesnické škole, která se nachází (jak jinak) u lesa, se koná dílna dětských recitátorů III. kategorie, a jejich průvodci a lektory jsou studenti katedry VD DAMU Romana Ošmerová a Tomáš Němec, kteří se báječně doplňují a shodují při vedení této dílny. Jak jsem zjistil (ještě před příchodem obou lektorů) od jejich svěřenců, jde o zkušené lektory!

Děti se dnes (v první den třídní dílny) seznamovaly s novým prostředím i s lidmi. Krátké dohlední i o něco delší odpolední setkání bylo vedeno snahou děti uvolnit a naladit, zbavit zbytečného strachu a umožnit jim spřátelit se s ostatními kolegy recitátory. Počáteční stud byl překonán záhy a spontánní reakce, břebentění a výskot při hře na slepici babu a na upíra svědčily o tom, že děti jsou v těchto hrách jako doma. Každý je sice z jiného koutu republiky, ale až na jednu dívku jsou všichni členy nějakého „dramaťáku“ či divadelního souboru. To se ukázalo ve hře na

Učebník

NEZÁVISLÝ VODNÍ, PODVODNÍ, PŘÍVODNÍ A NÁVODNÍ LIST NEDOSPĚLÝCH ÚČASTNÍKŮ DĚTSKÉ SCÉNY

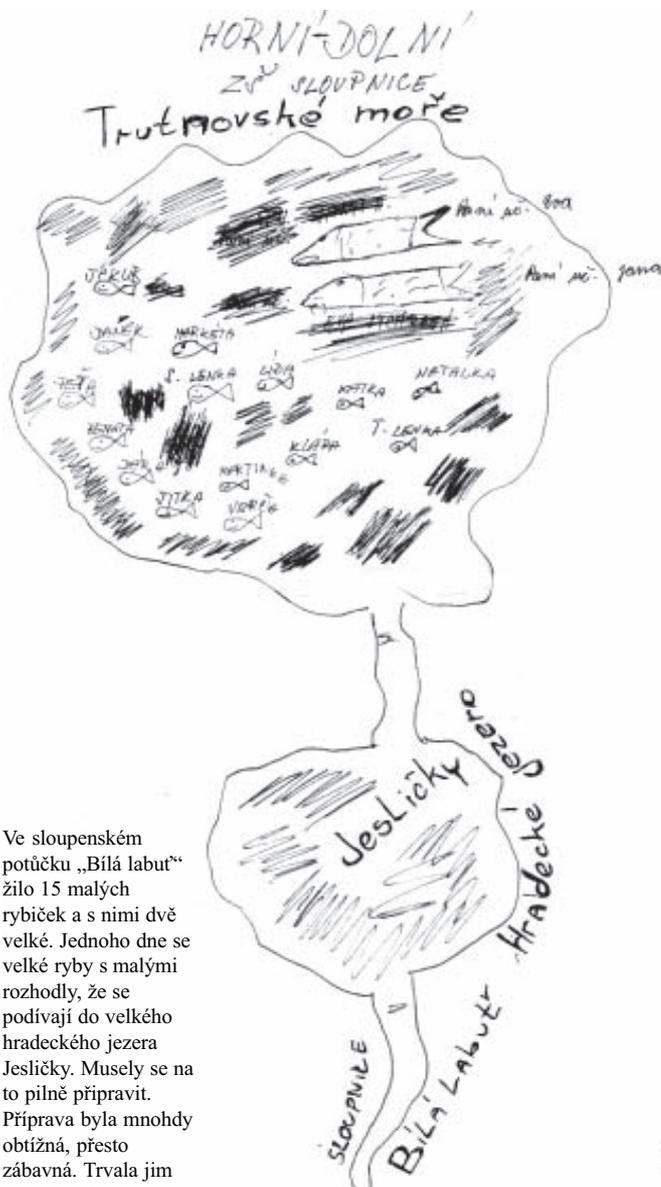
ČÍSLO - 1

SOBOTA - 15. ČERVNA 2002

PŘED SEŠUPEM

(o souborech, které teprve uvidíte)

**HORNÍ-DOLNÍ ZŠ SLOUPNICE: KAŽDÝ K MOŘI DOPLUJE,
NĚKDO DŘÍVE A NĚKDO POZDĚJI**

Ve sloupenském potůčku „Bílá labuť“ žilo 15 malých rybiček a s nimi dvě velké. Jednoho dne se velké ryby s malými rozhodly, že se podívají do velkého hradeckého jezera Jesličky. Musely se na to pilně připravit. Příprava byla mnohdy obtížná, přesto zábavná. Trvala jim celý rok. V jezeře

bylo mnoho dalších ryb, ale sloupenským rybičkám se podařilo mezi nimi proplout. Proto dopluly až do Trutnovského moře.

Pokud chcete vědět, jak to dopadlo se sloupenskými rybičkami, přijďte se podívat na sobotní představení v 16 hodin do Národního domu v Trutnovském moři.

6. ZŠ JABLONEC NAD NISOU: POHÁDKY Z PEKELCE

My a náš dramafák

hry (divadelní)
výhra
medvěď
družina
kamarádi
paní vychovatelka
oslava dětí
POHÁDKY Z PEKELCE
dramatická dílna
loutky
hraní pro děti
hraní představení a her
velká příprava
hraní her
střeďeční radost

POHÁDKY Z PEKELCE
PRO MĚ, RJSOU
NEJLEPŠÍ VYSTOUPENÍ.
BYLA JSEM KAŽDÁ A POKA'D JSEM
ŽE JSEM HODU BAK.
Když se mi zdá
Jsem Práda, že jsem Podnášník.
Nemám rádka, ten parit nejraději, když se vylázeje
Vítez součte.
Samá jsem si radláda, že jsem HADOUKA.
Houbař je to nejlepší.

ZŠ TŘEBOTOV: ŽIVOT JE PES

Život je pes –
a zuby cení
a usmívá se po očku –
Život je pes,
a proto není,
rozhodně není pro kočku

Emanuel Frynta
Petr Skoumal

Život je pes
aneb „Copak se, tupče, říká lífi?“

Recitují a zpívají děti ze ZŠ Třebotov

PO VYNOŘENÍ

(příspěvky „po té“ –
RECITÁTOŘI II.
KATEGORIE)

V pátek máme ve škole nehezke vyučovací hodiny, takže jsem ráda, že recitace v Trutnově připadla právě na tento den. Trému jsem měla ale velikou. Snažila jsem se nepolykat koncovky, mluvit zřetelně a při tom všem ještě nezapomenout text. Tohle všechno už mám za sebou. Moc ráda si poslechnu další kamarády. Díky své malé noze, podle které se určovalo pořadí recitátorů, už můžu jen a jen v klidu poslouchat. Je to tu vážně moc fajn.

Čachtalina
Promočená

*Byl jsem se mi děsily nohy. Snažila jsem se neubívat malou obrovskou
lyže a když jsem se posadila na vodu, byla se mi to moc těžké.
Moc se mi líbila ležet na vlnách a když jsem se vlnám dala, bylo
se mi to moc příjemné.
Markéta Boucharová
Potomek Boucharová*

Těšila jsem se a šla jako čtvrtá. Přišla jsem před diváky, uklidnila se a začala recitovat. Ani jsem nevěděla, co říkám, a soustředila se jen na prostor a na to, jak zapůsobím na lidi. Dívala jsem se na ně a sledovala, co kdo dělá. Někdo si zapisoval a někdo se smál. Podívala jsem se na mámu a ta měla ještě větší strach než já. Recitovala jsem a najednou přestala mít strach. Měla jsem pocit, že se to divákům docela líbilo. Pak jsem si uvědomila, že se mi

STÁHLI JSME POD HLADINU:

Lucii Klárovou a Veroniku Lísalovou, lektorky dílen pro recitatory IV. kategorie

Lektorkami naší skupiny jsou Lucie Klárová a Veronika Lísalová. Obě studují DAMU, obor dramatická výchova. Lucie má už vystudovaný český jazyk a literaturu na FF v Ostravě. Ve školním roce 2000/2001 učila na základní škole a dodává, že ji to moc bavilo. To naopak Verča vystudovala speciální pedagogiku v Praze. Nyní studuje již zmiňovanou DAMU, ale je též studentkou pražské psychologické fakulty. A aby toho nebylo málo, pracuje jako psychoterapeut v Psychiatrické léčebně Bohnice.

Na otázku, která se týkala vodních sportů, obě odpověděly kladně. Například Veronika měla velkou radost z toho, že se jako jediná nevyklopila při sjíždění Sázavy. Na dovolené, kterou strávila na Malorce, si prý vyzkoušela surf, člun a také kanoi. Ale má též zážitky přímo z hlubin moře, do kterého se potápěla. Říká o sobě, že je extrémista.

To naopak Lucka, která má jakožto Moravanka zážitky z povodní v roce 1997, by nikdy nenazula vodní lyže. Jak sama řekla, má strach, aby její kolegyně na lyžích neujeli a ona nezůstala stát uprostřed moře sama.

Obě se shodují na tom, že mají rády „děšť v pravou chvíli“.

vodní víla Ariel

PŘEDSTAVUJEME SVOU PLAVČICI

Marcela Vaničková –
vedoucí jabloneckého
souboru

M ilá na nás velmi je
A le jako holka malá
R áda si také hrála
C elou noc i celé ráno
E nom jestli ji to baví
L ásku nám dávat
A pohádky nám psát

V íme, že je na nás hodná
A také nás má ráda
N ení nikdy zamračená
Í á, tá ráda
Č eká na nás celý večer
K ontroluje všechny
O prázdninách, o
V ánocích
Á namaluje všechny

SPLÁCHNUTO

(divácké dojmy a zážitky)

Právě před malou chvílí vystoupili se svým textem recitatory II. kategorie. Všichni se mi velmi líbili. Nejhezčí byl však jejich široký úsměv od ucha k uchu. Přesto, že někteří recitující gestikulují rukama, což by správně neměli, nebo špatně vyslovují slůvko „jsem“.

Držím všem napjatě palce. Neboť „Šťěstí přeje připraveným“.

Kateřina

ZKAPALNĚNÍ

(ANEK RECITÁTOŘI ODPOVÍDAJÍ NA ANKETNÍ OTÁZKU)

NA VSKUTKU POZORUHODNOU OTÁZKU (OBZVLÁŠT V OČÍCH DOTÁZANÝCH RECITÁTORŮ DRUHÉ KATEGORIE): „JAKÝM DRUHEM VODY BYS CHTĚL-A BÝT A PROČ?“ ODPOVÍDALY DĚTI RŮZNĚ. OBČAS TO VYPADALO, ŽE SE NECHALY OVLIVNIT NAŠIMI TYPY. ZDE OVŠEM MUSÍME PODOTKNOUT: NENÍ NAŠE CHYBA, KDYŽ SI RECITÁTOŘI VYBEROU Z NÁMI UVOZENÝCH PŘÍKLADŮ (JAKO „MŮŽEŠ BÝT TŘEBA VODA V RYBNÍKU“), JELIKOŽ JSME TĚMITO VĚTAMI MUSELI DOTAZOVANÝM PRAKTICKY VYSVĚTLIT, NA CO SE JICH TO VŮBEC PTÁME.

ALE NYNÍ UŽ K VÝSLEDKU. KAŽDOU PŘESTÁVKU PŘEHLÍDKY RECITACE DRUHÉ KATEGORIE JSME ZMATENĚ POBÍHALI PO AULE A S BLOKEM A TUŽKOU PŘEPADÁVALI VŠECHNY KOLEMJDOUNÍ. JAKO PRVNÍ TO „SCHYTAL“ JAN K., KTERÉHO LÁKÁ MINERÁLNÍ VODA, PROTOŽE JE PODLE NĚJ NEJČISTŠÍ A CELKOVĚ NEJLEPŠÍ. K TOMUTO NÁZORU SE STAVĚL STEJNĚ I MARTIN. Z CELKOVÝCH 100% JIM TĚDY PATŘÍ 13,2%.

19,8% ZÍSKALO MOŘE (ADÉLA: „JE PESTRÉ A BAREVNÉ“, MÍŠA: „POTÁPÍM SE, A TAK HO MÁM RÁDA“, LENKA: „LÉČÍ“) A STEJNĚ DOPADLA I VODA ZE STUDÁNKY (DENISA: „STUDÁNKA MI PŘIPADÁ KLIDNÁ A STÁLÁ“, ONDRA: „STUDÁNKA JE PĚKNÁ“, MARTINA: „MÁM RÁDA TU STUDÁNKU Z AMÁLKY. TOU BYCH CHTĚLA BEJT.“).

PO 6, 6% ZÍSKAL JAN R.: VODA NA KOUPALIŠTI (LATIMÉRIE: „TY RÁD CHLÓR?“ JAN: „NE, RÁD PLAVU.“), HÉLA S VODOU NA ŘECE, PROTOŽE JE RYCHLÁ A SVIŽNÁ, KÁJA S MALINOVKOU (MÁ JI RÁDA), MARKÉTA A POTOK („JE V NĚM KLID.“), ELIŠKA MÁ RÁDA NORMÁLNÍ VODU, JE PRŮ UNIVERZÁLNÍ, A ONDRA MÁ RÁD VODOPÁD KVŮLI VELKÝM VÝŠKÁM.

AUTOR TEXTU: LATIMÉRIE PODIVNÁ S KAMARÁDEM PILOBŘICHEM OSTNATÝM A MORÁLNÍ PODPOROU LOCHNESKY

PSÁNO PÁDLEM

TRUTNOV

U Trutnovi je Úpa,
je tu díla Klupa.

Knobíka' vede dětská scéna,
měřka' jí rodná cena.

Zato knásmoj' rozšílek,
dojmu' je tu přebydek.

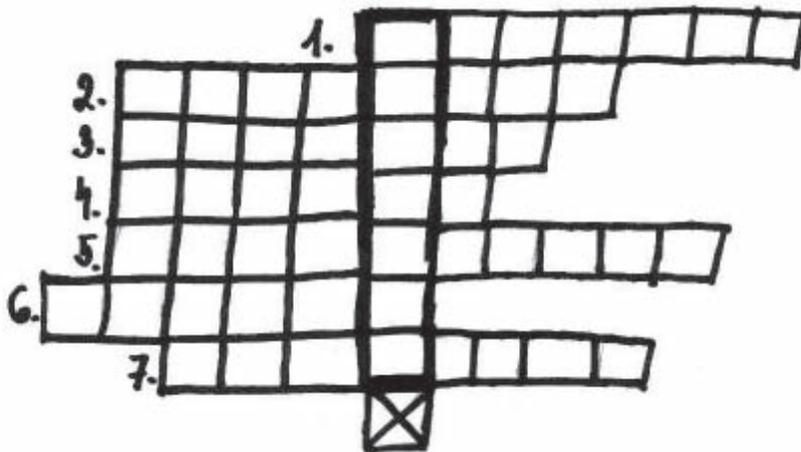
Ušechovny' dojmy' přehlisi,
potasi, co lee do uši.

Boniz do knásmoj' rozhodimé,
at se za nob' vrátimé.

2)
0
0
2

SARDINKA
a
PLZEŇSKÉ KAŠKY

1. Hěsto, ve kterém se odehrává dětská scéna?
2. Co je za sochu u kašny na náměstí?
3. Název časopisu jehož značka má účastník dětské scény?
4. Jak se jmenuje člověk, který hodnotí recitaci?
5. Co tvoří Zdeněk Fibír?
6. Jak se jmenuje letošní scéna?
7. Jak se jmenuje škola ve které jsou učitelé recitáři?

Krab z Úslavy

VODOMĚRČINA ČÍTANKA

Zůstává pro dnešní den prázdná. Na zítřek se na tomto místě budu těšit na vaše povídky „o řece na Ř“, tzn. povídky, ve kterých budou všechna slova začínat písmenem Ř. Otisknu ty nejzdařilejší, které ovšem do redakce Tobogánu doručíte do 19 hodin.

Vaše Vodoměrká

tu přednášelo moc dobře.

Makrela

Recitovalo se mi velice dobře, protože je tu moc příjemná atmosféra. Dá se tu při recitování bez problémů uvolnit. Moc se mi tu líbí!
Ondřej

Do Trutnova na Dětskou scénu jsem přijela z Loun. Na takovéhle soutěži jsem poprvé, takže jsem nevěděla, jaké to bude. Většinou nejsem velká trémistka, ale když jsem viděla tolik lidí, má sebejistota mi klesla. Přispělo k tomu i to, že většina dětí v s t u p o v a l a s dlouhými příběhy. Když jsem ale nastoupila na pódium, tréma ze mě hned spadla. Ponořila jsem se do své básničky a soustředila jsem se jen na to, říct ji co nejlépe. Jako vždy mi došlo, že moje básnička Stránka ze sešitu od Jacquesa Préverta vůbec není špatná. Myslím si, že to má svůj význam, že to není jen dlouhé mluvení beze smyslu. Myslím, že za tu dobu, co ji přednáším, už mi přirostla k srdci. Mám ji moc ráda.

Michaela

Přednášelo se mi hezky až na to, že se mi klepala kolena. Je nás teď 40, možná více všichni recitují moc hezky.

Jak se mi přednášelo

Ráda si vybírám články nebo úryvky, které jsou legrační a lidé se u nich smějí. Před recitováním v

města, ze kterých letošní recitátoři Dětské scény na přehlídce přijely. Podlaha malé místnosti se změnila na neviditelnou mapu České republiky, děti se postavily do míst, odkud pocházejí a ostatní se snažily jejich místo bydliště identifikovat. Někdo sice hledal Liberec u Brna, ale jak řekla Romana Ošmerová: „To nevádí, nejsme na žádné zeměpisné soutěži.“ Poté se děti rozdělily do čtyřčlenných skupin podle regionů, ze kterých přijely, a jejich úkolem bylo vybrat jedno z měst tohoto regionu, představit jej ostatním pomocí živého obrazu, který by město co nejlépe charakterizoval. Tak jsme se postupně dostali do ZOO ve Dvoře Králové nad Labem, do hospůdky v Plzni, do Jablonce, k Želivskému klášteru, na Staroměstské náměstí atd. Všechny ukázky svědčily o tom, že děti mají zkušenost s dramatickou hrou a vytvářely obrazy se smyslem pro celek i detail. V další části cvičení bylo úkolem seminaristů svoje obrazy rozvíjet. Všichni se v poměrně krátkém čase s úkolem vypořádali a naprosté většině skupin se podařilo vytvořit jednoduché etudy i se závěrečnou pointou, se smyslem pro rytmus i gradaci. Zaslouží si pochvalu, pomyslel jsem si, a opravdu v příští vteřině děti sklídily chválu od obou lektorů. Na závěr již jen jednoduchá hra „evoluce“ a dnešní dílna je u konce.

Nedalo mi, abych se nezeptal Romany a Tomáše na pocity a zážitky z dnešního setkání s jejich svěřenci. Odpověď obou by se dala shrnout do jedné věty. Z počátku byli všichni „vyjukaní“, ale teď už je to všechno v nejllepším pořádku.

Protože se z časových důvodů nemůžeme zúčastnit celého semináře, bylo na místě se zeptat, jak bude celý seminář v příštích dnech pokračovat. Tomáš a Romana odpovídali jeden po druhém i obráceně: „Zítřka před vystoupením se budeme snažit děti naladit, zbavit trémy a aktivizovat, aby v pohodě a klídku sdělili svůj text. Večer bychom chtěli jít ke kašně, která je nedaleko Lesnické školy, a budeme se společně zabývat prostorem a improvizací. Všechna témata, hry a cvičení jsme vybrali předem, ale chceme se nechat inspirovat i atmosférou a okamžitou situací ve skupině dětí. Na dalším postupu se budeme domlouvat vždy až po skončení každého dne.

Dílna je jistě dobře nastartována a dále se usuzovat podle nadšení všech zúčastněných, také dobře dopadne. Jediný povzdech na závěr, který bude pronesen se vši úctou ke snaze a ochotě všech zdejších organizátorů: místnost, v níž seminář probíhá, by mohla být pro více než dvacet dětí větší. Jak ale poznamenala Romana Ošmerová, mohla by být i menší.

Zdeněk Remorkér

Z TŮNÍ A HLUBIN

Rozhovor se Zinou Rýgrovou

Zinu, ředitelku Kulturního domu v Trutnově a místní duši všeho dění na Dětské scéně, se mi podařilo vyloučit z tůně papírů, příkazů, smluv, výkazů a dohod, v nichž stále úspěšněji plave už třetím rokem. Jen se otřepala, zeptala jsem se na první otázku:

■ **Máte ráda vodu? A jakou? A proč?**
Odpověď byla hodna rychle se rozhodující organizátorky:

Miluji ji. Čistou. Mořskou. Je mi v ní dobře.

■ **Tak dobrá, zkusme zalovit hlouběji: Lišila se nějak letošní příprava Dětské scény od těch předcházejících?**

Základ práce určitě zůstal stejný, ale jinak každý rok přináší nějaké změny. Letos jsme se například snažili výrazně obohatit program pro děti, takže zkusíme nové, neověřené věci, jako jsou dvě dopolední dílny a noví lektoři. Také recitátoři přijeli poprvé ve stejný den, kdy začínala jejich vystoupení, a tak bylo více práce. Navíc ještě loni se v sobotu a v neděli hrálo pouze jednou, zatímco letos dvakrát. A soubory mají možnost být na přehlídce po celou dobu trvání. Někteří jí využili, jiní ne, ale snažíme se dát všem šanci a je jen na nich, jak jí využijí.

■ **Čím je tahle přehlídka pro město Trutnov zajímavá?**

Snažíme se spolu s městskou radnicí vybudovat Dětské scéně dobré zázemí a tradici. Samozřejmě je obtížné nalákat místní obyvatele na dětské divadlo a recitaci, ale trutnovská radnice si možnosti spolupodílet se na celostátní přehlídce velmi váží a podporuje nás. A je to nabídka – pro místní školy, učitele, zájemce o divadlo...

■ **Obáváte se něčeho?**

Snad jen, že jsem v tom shonu na něco zapoměla.

■ **Máte něco, na co se v souvislosti s přehlídkou těšíte?**

Loni jsem se na základě své předloňské zkušenosti těšila na Hudradlo, protože se mi moc líbila jejich práce. Letos se zatím nejvíc těším na to, až se přehlídka rozjede a všechny zmatky se uklidní.

■ **Spadla jste do organizování přehlídky dětského divadla jako do hluboké vody a nebo jste v divadle alespoň trochu namočená?**

Já? Já jsem v divadle řádně máchaná, a to už od prenatálního věku, čili od 6. měsíce těhotenství své maminky. A dodnes hraju v divadle v Úpici. I když se někdy obávám, že svou nejlepší roli jsem už odehrála ve svých 16 letech, kdy jsem v režii tehdy začínajícího trutnovského rodáka Petra Kracíka hrála titulní roli Niny – 16-leté dívky z dost děsivé rodiny. Ale i dneska občas dostanu nějakou cenu, a to i za méně oblíbené role.

■ **A jste spokojena se stavem dnešního divadla?**

Jsem, i když mám pocit, že souborů je pořád víc a že brzy už nebudeme mít ani kde hrát. A taky mi vadí nejrůznější schválnosti a složitosti spousty tvůrců, kteří, jak se zdá, vůbec nemyslí na diváky, ale nutí nás, abychom neustále dešifrovali, co tím asi chtěli říct a jak to asi myslí... Takže – prosím – myslíte víc na diváky!

Děkuji mockrát a šťastnou plavbu!

ptala se Petra potápka

Rozhovor se Zdislavou Slávkou Komárkovou

Ze zachmuřené oblohy se v lehounkých kapičkách snášela voda, uvnitř Lesnické školy začínal téci proud recitace 2. kategorie, a my se sešly na lavičce blízkého parku k tomuto rozhovoru.

■ **Máte ráda vodu?**

Vodu? Na pití ano, ale ke koupání zrovna moc ne.

■ **V jaké funkci jste na letošní Dětské scéně?**

Jsem zástupkyně ředitelky Domu kultury a mým úkolem je hlavně postarat se o finance. Tady na DS mám navíc na starosti celou část recitační přehlídky.

■ **Máte pocit, že lze vstoupit dvakrát do téže řeky? Lišila se příprava letošní DS od těch dvou minulých?**

Myslím, že letos už máme vychytané mouchy – např. cedulky na záchodcích, aby se děvčata

nebála, že omylem vešla do špatných dveří. Taky jsme si jistější v tom, co nás čeká, jaké jsou naše možnosti, jaké jsou možnosti prostorů Lesnické školy atd.

■ **Přesto – nebudila jste se minulý týden v noci hrůzou z toho, co vás zase čeká?**

Dětská scéna je sice naše největší akce v průběhu roku, ale hrůzou jsem se nebudila. Snad jen žaludek byl lehce sevřený nervozitou.

■ **To asi nejen vás, ale většiny účastníků. Mají podle vás lidé, s nimiž jste se dnes u prezence setkala, něco společného?**

Pohodu, klid, vstřícnost při řešení problémů, které nastaly, úsměv... Jsou milí.

■ **Myslíte, že se stihnete jít podívat na nějaká představení a vystoupení?**

Snad během týdne – ráda bych aspoň něco viděla.

■ **Recitovala jste vy sama někdy před publikem?**

Ano, v 5. třídě jsem dokonce postoupila do okresního kola. A pak na gymnáziu jsem chodila do recitačního kroužku, se kterým jsme vytvořili pásmo k Vítěznému únoru. Přednášela jsem v něm báseň od Nezvala... něco o tom, jak různá zvířátka slavila Vítězný únor. Byl tam vrápenec (což prý je netopýr) a sysel a hlemýžď... A ještě si pamatuji úryvek z románu M. Pujmanové Tvář proti ohni:

„Podívej se na ty kůly!“

„Ne, nedívej se tam, dívej se výš, do nebe!“

Dneska už recituji jenom synovcům, ale rozhodně jinou poezií.

Děkuji vám za rozhovor a umělecký zážitek!

ptala se Petra potápka

KRUHY NA VODĚ

PRAMENY

Krysař z města Hameln

Staré město Hameln leží v severním Německu na břehu řeky Vesery. Dodnes se mezi lidmi vypráví příběh, který se zde odehrál před mnoha lety. Už tenkrát byl Hameln rušné město s krásnými domy. A přece byl pro své obyvatele strašným městem. Proč?

Protože byl přímo zamořený spoustou velkých a dotěrných potkanů, kteří se nebáli ani koček, ani psů a dokonce ani lidí. Stále hladová zvířata se už přestala schovávat v kanálech. Celý den se všude drze hemžila, skákala lidem na stoly a požírala všechno, na co přišla. Od rozbřesku až do pozdní noci běhala po kuchyních, sklepech, obchodech i po ulicích. Už mnohokrát se obyvatelé Hameln pokusili zbavit tohoto neštěstí, ale ať dělali, co dělali, všechno bylo marné. A tak vlekli své trápení dál.

Přišel však den, kdy číše jejich andělské trpělivosti přetekla.

Vydali se na radnici, kde se pustili do starosty. "Co podnikáte proti potkanům?" - křičeli rozzlobeně. "To jen celý den vyseďáváte v parádních šatech a čekáte, abyste se v noci mohli nacpat dobrým jídlem, zatímco my trpíme? Hleďte už konečně něco udelet!"

Starosta a konšelé dostali strach. nechtěli přijít o své úřední šaty posítené kožešinou, ani o večere o sedmi chodech. "Někdo přece musí něco vymyslet!" - nářikal starosta. Pošleme městského sluhu do každého domu, aby sbíral dobré rady a nápady a ten nejlepší pak odměníme..." A tak bylo za několik dnů slyšet hlásného, jak po celém Hameln vyhláší starostovo poselství:

"Odměnu tisíc zlatých dostane ten, kdo pomůže městu z jeho neštěstí a zbaví nás potkanů!"

Bohatou odměnu si chtěli vysloužit všichni. Inženýři navrhovali veliké a složité pasti na chytání protivných zvířat, chemici zase celé noci nespali a vyráběli silný jed, který by potkany zničil, ale lidem neublížil.

Lovci chtěli vytvořit družinu a potkany do jednoho vystřílet. Byli i tací, kteří navrhovali prokleté město opustit a daleko odtud postavit nový Hameln...

Týdny plynuly, návrhů už byla na radnici celý hromada, ale ani jeden použitelný.

Potkanů každým dnem přibývalo, byli stále dotěrnější a lidé stále zoufalejší.

Jednoho rána, když zasedala městská rada, se znenadání otevřely na radnici dveře a v nich stanul vysoký hubený cizinec. Byl oblečený do neobvyklých jasně červených a žlutých šatů s rozevlátým perem. Na krku mu na dlouhém provázku visela zvláštní píšťalka. Tajemně se usmíval na polekaného starostu.

Jemným hlasem zdvořile řekl: "Vaše Ctihodnosti, prošel jsem polovinu cesty kolem světa, abych vás zbavil vašeho trápení. Sloužil jsem králům na Západě i sultánům na Východě. Pomocí tajného kouzla jsem se dostal sem, do Hameln, abych město navždycky zbavil potkanů a získal slíbenou odměnu."

Překvapený starosta ani konšelé nechtěli věřit vlastním očím a uším. Jejich modlitby byly přece vyslyšené! Hned začali neznámému slibovat kdeco, nač si pomyslí, jen aby už začal... Naléhali, prosili, žebroňovali a znovu slibovali...

Cizinec vyšel na ulici a přiložil ke rtům svou píšťalku. Zamrkal, zahrál na ní tři vysoké tóny a čekal. Z dálky se ozval zlověstný zvuk, který postupně sílil. Najednou začali z každého domu, z každé díry, zpoza každého rohu vylézat potkani - staří, mladí, velcí i malí...

Kouzelné volání píšťalky zvířata úplně omámilo a všechna slepě a krotce následovala cizince.

Krysař protančil lадným krokem úzkými uličkami, náměstími i odlehlými dvory. Nepřestával pískat své pronikavé čarovné tóny a potkani se tlačili za ním v poslušném stádu. Obyvatelé Hameln se dívali z oken a nemohli uvěřit svým očím. Na každém rohu se přidaly další a další stovky zvířat,

až to vypadalo, jako by dlažba starého města Hameln oživila.

A tajemný cizinec jen tančil a hrál a vedl za sebou to hrozné píšťící stádo přes celé město až k řece Veseře. Už se setmělo, když Krysař přivedl svůj průvod na místo, kde byla řeka nejširší a nehlubší. Ale nezastavil se. Vtkročil do chladné tmavé vody a nepřestával vyluzovat kouzelné tóny. Potkani ho jako slepí následovali, vrhali se do vody po stovkách. Celou noc bylo slyšet píšťalku a šplouchání padajících těl, křučení a píštění, dokud se neupil poslední potkan.

Následující den vyšli všichni obyvatelé Hameln do ulic. Když se na vlastní oči přesvědčili, že po potkanech už není ani stopy, začali oslavovat. Muži, ženy i děti tancovali a zpívali, odevšad se ozýval smích a volání: "Sláva našemu dobrodinci! Sláva Krysaři z Hameln!"

Jen v městské radě nebylo veselo a ani jeden z pánů konšelů se netvářil vděčně.

Starosta, který celou noc tajně pozoroval topící se potkany, se najednou cítil úplně bezpečně. Zapomněl na všechny sliby a rozhodl se, že cizinci vyplatí za tu trošku muziky jen jeden zlatý. Žádný tisíc za obyčejné pískání!

Krysař poslouchal starostu a nehnul ani brvou. Jen se zachmuřil a bez jediného slova vyběhl z místnosti. Po kamenných schodech se dostal až nahoru, na střechu městské radnice. Tam se, rozhněvaný, na chvíli zastavil, a potom, rezestřel nad městem své široké rukávy. Obloha se zamračila, začal foukat chladný severní vítr.

Potom sešel Krysař na ulici a přiložil ke rtům svou píšťalku. Vyloudil tři dlouhé čisté tóny a čekal. Ve dveřích a v oknech se začaly objevovat tváře. Ženy přestaly klevetit a muži vstávali od své práce. Proč cizinec píská? Proč ještě hraje na svůj kouzelný nástroj, když všechny potkany už vyhubil?

Pojednou začaly z domů vycházet děti. Ve dvojicích i v trojicích, rozesmáté, štěbetající. Nejdříve šly pomalu, jako by si nebyly jisté, kam jdou a proč. Ale Krysař začal znovu hrát a tančit. Děti se rozběhly za ním dolů ulicemi, chytaly se za ruce, poskakovaly, tančily. Na každém rohu se k rozjařeným skupinkám přidávaly další.

Tak jako předešlý den Krysař jen hrál a tančil. Protančil všemi ulicemi a městskými zákoutími, každou čtvrtí. Všude, kudy procházel, jeho lahodná hudba přitahovala víc a víc dětí, které za veselého dovádění vytvářely za jeho zády nedohledný zástup. A dospělí, se starostou a konšely v čele, se jen užasle dívali, neschopní se pohnout nebo vykřiknout.

Tak Krysaře následovaly všechny děti z Hameln, které už uměly chodit. Cizinec odváděl veselý zástup ke stejnému místu v řece, kde zahynuli potkani!

V okamžiku, kdy se už zděšení diváci smířovali s tím, že v hluboké řece najdou smrt i jejich děti, Krysař uhnul směrem na západ, k vysokému kopci nad městem. "Díky Bohu," - ulevilo se přihlížejícím, "děti nepřejdou strmé svahy Koppelbergu. Celý průvod se bude muset zastavit!"

S hrůzou však zpozorovali průrvu, která se ve skále otevřela a v ní úzkou tmavou chodbu. Zástup tančících dětí se postupně nořil do kamenné tmy, dokud se průrva zase nezavřela. Nastalo ticho. Jen berlička chromého chlapce, který nestačil svým kamarádům, ťukala o skálu. On jediný se zachránil...

A tak se Hameln stal na dlouhá léta smutným a tichým městem. Příběh toho strašného dne lidé vytesali do kamene na vrchu Koppelbergu jako výstrahu pro všechny.

Krysař odvedl děti do země, kde čest je nad peníze, kde lidé dané sliby plní!

(Z anglického originálu přeložila Alexandra Maruniaková a Ludmila Mazalová)

(Slavné světové pohádky. Krysař z města Hameln, Kráska a Zvíře, Ali Baba a čtyřicet loupežníků, MARTIS, Martin 1991)

OD PRAMENE K ŘECEaneb **Z deníku vedoucího****Dramatický kroužek HORNÍ – DOLNÍ –
Základní škola Sloupnice**

„Stalo se v Hameln,“ tak se jmenuje patnáctiminutové představení patnácti dětí z kroužku Horní – Dolní ze Základní školy v Sloupnici.

Co se to vlastně v Hameln tenkrát stalo? Kdo vůbec zná tento příběh? Je třeba jej někomu připomínat? Bude zajímat děti z mého kroužku? Vezmou problém v něm řešený za svůj? Tak jsem se ptala, když jsem v knize Tři nejkrásnější světové pohádky objevila prozaický příběh o krysaři. Ten kdysi přišel do německého města Hameln, aby pomohl jeho utrápeným obyvatelům a zbavil je jejich pohromy – záplavy krys.

Milovníkům divadla jistě není třeba připomínat slavný a také mnohokrát dramaticky zpracovaný příběh Viktora Dyka, Krysař. Jak ale ztvárnit tuto tematiku s dětmi a pro děti? A kupodivu jsem byla překvapená tím, jak děti k celé práci přistupovaly.

Nejprve jsme si o všem jenom povídali. O nějaké imaginární a krásné Sedmíhradské zemi, ve které by chtěly žít. Byla v ní čistá a člověkem neporušená příroda, dobří a přející lidé bez závisti a touhy po majetku. Zkrátka ona Dykova –

*Sedmíhradská země,
krásná jako sen,
konejšivě, jemně budí spáče den.
Sedmíhradská země smutek konejší,
silnější v ní plémě,
lidé šťastnější.
Hoře, zradu, vinu plaší stráže kol,
v sedmi hradů stínu není žal ni bol.*

Lidi v městě Hameln si o takové zemi sice vyprávějí, sní o ní, ale sami ve svém městě tak žít nedovedou.

Když se dostanou do nesnází, slibují svému zachránci hory doly, ale když jim otne?.....

No, a o tom jsme začali hrát. Hrajeme a zpíváme, prožíváme radost i zklamání, pocítujeme moc dobra i lidský nevědek a přejeme si někoho potěšit, povzbudit, posílit a dát mu v té naší trochu bezbřehé době trochu naděje, že Sedmíhradská země existuje.

Určitě existuje! Jsme si jisti, že ji přinejmenším musela na vlastní oči vidět naše paní učitelka Jana Hudcová, když nám k tomu zpívání složila tak báječnou hudbu. To ona bude sedět za klavírem a bude hrát ze srdce pro nás i pro vás.

Jak se nám naše představení podaří, to už musíme nechat na posouzení vám, divákům. Jistě i vy všichni si spolu s námi budete na závěr přát: „Dej nám, bože, dojit v Sedmíhradskou zem.“

Eva Sychrová

Divadlo „Lidické“, Ostrava

Naše představení vznikalo úplně prostince. Loňské léto jsme přijeli na tábor a vyberte si – budete pracovat na povídce a nebo si vyberte nějakou pohádku. Dobře, tak tedy pohádku a když pohádku, tak Otesánka. Proč? Všude kolem byly lesy a přírodniny, takže rekvizity byly dány a víceméně přisouzeny okolím. Celé naše

představení vznikalo přes větvičky a kruh, z nich vytvořený. Přenášeli jsme pocity a nálady na větvičky, pak totéž na pohyb a slova, která už vycházela přímo z textu. Víc už asi nestihnou, dochází papír a hlavně čas.

Malvína Schmidtová

ZŠ Třebotov

Kdo za to může?

Na verše Emanuel Frynty z knihy „Písničky bez muziky“ jsem měla už dávno spadeno. A tak mě jednou ze školy domů (rozuměj, naše rodina se přestěhovala, bydlíme teď trochu dál od školy a to byste nevěřili, co ta procházka na čerstvém vzduchu udělá!) napadlo, že vlastně přestávka (nebo raději „přestávka“) je to nejlepší, co se ve škole děje (vy si to nepamatujete?), a že někdy se toho člověk i více dozví než při vyučování, a že dokonce i učitelé by si to rádi užili, a že když to všichni konečně pochopí, mohou si hrát a blbnout a dovídat se a život pak bude úplně bezvadný pes.

A naše děti to pochopily okamžitě, vlastně to už dávno věděly. Při prvním seznámení s mojí představou byly nadšené a při čtení básniček se chechtaly jako blázni – to jim ostatně vydrželo až dosud. No, nevíte se.

Např.:

*Mluvil jsem včera s červotočem
jenže už přesně nevím o čem
a taky přesně nevím proč
a jestli to byl červotoč.*

Dobry, že? To se to potom pracuje.

My vlastně žádný soubor nemáme. Jenom jsme se na tohle dali dohromady. Patnáct dětí, co se jim líbí zpívání a recitování, já a moje kolegyně Jana, která tohle všechno má taky ráda. A už se zkoušelo. I o sobotách. A maminky nám pekly buchty a nosily dobrůtky a my všichni jsme se měli. Někdy to byla dřina, někdy velká legrace (například když si náš pan ředitel, který nás doprovází na kytaru, nasadil poprvé kulicha - to bylo něco!).

A často nejlepší nápad vzešel z všeobecného řádění dětí, kdy jsme je už my dospělí chtěli tak trochu přetrhout, ale našťastí nepřetrhli. Kdo by to pak předváděl?!?... I když, mohl-li pan Šatra skočit hlavou do hrcce ze čtrnáctého patra a poměrně slušně to zvládl, naše děti by to jistě zvládly i přetřené.

Václava Makovcová

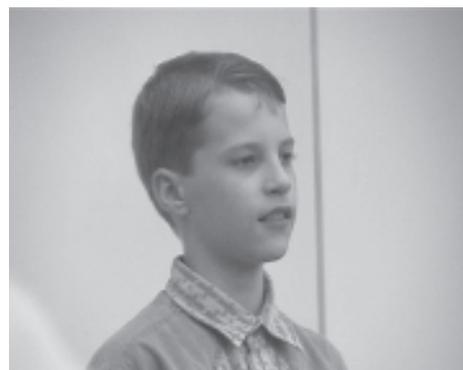
**6. ZŠ Jablonec nad Nisou - Pohádky na
dobrou noc**

Dramaták se schází každou středu ve své dílně. Je to odpoledne plné her, říkadel, tajemství, snad i kouzel. Kouzel se slovy, dobrodružství – tu jsme potápěči, vzápětí se vznášíme balónem v oblacích nebo jen tak ležíme na pekelci.

Ptáte se kde? Vy nevíte, co je pekelec?

Tak zavřete oči. Stará, vyhřátá, kachlová kamna. Teplo, pruhované peřiny a tichý, příjemný hlas vás přenáší do pohádky. Tak už víte, o čem se dá snít na pekelci? Třeba o tom, jaké problémy mají houby v lese, nebo jaká přání má starý kaštan. My jsme o tom také nevěděli, než jsme otevřeli knížku od Františka Nepila „Pohádky z pekelce“.

Marcela Vaničková

KRUHY NA VODĚ

CO DNES A CO ZÍTRA

Sobota 15. 6.

7.00 - 8.00 snídaně - recitátoři

7.30 - 8.15 snídaně - soubory

8.00 - 8.45

SLŠ-2 dílna pro recitátory II. kat.**SLŠ-3** dílna pro recitátory III. kat.**SLŠ-4** dílna pro recitátory IV. kat.

8.30 - 12.30 semináře pro dospělé

MěÚ = seminář B

ZUŠ-DT = seminář C

Nivy = seminář D

9.00 - 11.15

SLŠ-A vystoupení recitátorů III. kat.

9.30 - 11.15

1. blok vystoupení souborů

kino Život je pes

Děti ze ZŠ Třebotov

kino Pohádky na dobrou noc

6. ZŠ Jablonec nad Nisou

kino Otesánek

Divadlo - divadelní studio

Dramacentra, oddíl Lidičkové,

DDM Ostrava - Mariánské Hory

ND Stalo se v Hameln

Horní - Dolní ZŠ Sloupnice

11.15 - 12.30 oběd - recitátoři

12.00 - 14.00 oběd - soubory

12.30 - 14.00

SLŠ-A beseda lektorského sboru s recitátory

III. kategorie a jejich doprovodem

SLŠ-1 diskusní klub pro doprovod recitátorů

II. a IV. kat. + seminář A

SLŠ-2 dílna pro recitátory II. kat.**SLŠ-4** dílna pro recitátory IV. kat.

14.30 - 14.45

ND zahájení přehlídky souborů

14.45 - 16.30

1. blok vystoupení souborů

kino Život je pes

Děti ze ZŠ Třebotov

kino Pohádky na dobrou noc

6. ZŠ Jablonec nad Nisou

kino Otesánek

Divadlo - divadelní studio

Dramacentra, oddíl Lidičkové,

DDM Ostrava - Mariánské Hory

ND Stalo se v Hameln

Horní - Dolní ZŠ Sloupnice

17.00 - 18.00

MěÚ diskusní klub pro seminaristy

17.30 - 18.00

ND-S diskuse lektorského sboru s vedoucími

souborů

17.30 - 18.30

Nivy dětský diskusní klub

17.30 - 19.00

večeře - recitátoři

18.30 - 19.45

večeře - soubory

19.00 - 21.00

SLŠ-T Společenský večer pro recitátory

20.00 - 21.15

Nivy dětský diskusní klub

20.00 - 21.15

MěÚ veřejná diskuse o inscenacích 1. bloku

Neděle 16. 6.

7.00 - 8.00 snídaně - recitátoři

7.30 - 8.15 snídaně - soubory

8.00 - 8.45 dílny pro recitátory

SLŠ-2 II. kategorie

SLŠ-3 III. kategorie

SLŠ-4 IV. kategorie

8.30 - 12.00 dílny pro děti ze souborů

BUBLINA

Inspiruje Vás gesto muže na fotce? Myslíte si, že víte, co zrovna říká? Doplněte bublinu a doneste nám ji do redakce! Nejvtipnější text bude v zítřejším vydání zveřejněn.

DA ZUŠ-1 dílna

ZUŠ-2 dílna DB

ZUŠ-HS dílna DC

DDM dílna DD

8.30 - 12.30 semináře pro dospělé

MěÚ seminář B

ZUŠ-DT seminář C

Nivy seminář D

9.00 - 11.15 **SLŠ-A** vystoupení recitátorů IV. kat.

10.00 - 11.20 2. blok vystoupení souborů

Jak se chtěl oženit Yangy Bangy Bou

Divadlo Jesličky, stálá scéna kino

ZUŠ Na Střežině, Hradec Králové

Budeme pod dnem **kino**

Červ Ovanoha, ZUŠ J. Štursy

Nové Město na Moravě

Metoda Dr. Těra a profesora Péra **ND**

Holky na zabít + Pavlík, ZUŠ Semily

11.15 - 12.30 oběd - recitátoři

12.30 - 14.00 oběd - soubory

12.30 - 14.00

SLŠ-A beseda lektorského sboru s recitátory

IV. kategorie a jejich doprovodem

SLŠ-1 diskusní klub pro doprovod recitátorů II. a III. kat.

+ seminář A

SLŠ-2 dílna pro recitátory II. kat.**SLŠ-3** dílna pro recitátory III. kat.

14.30 - 15.50 2. blok vystoupení souborů

Jak se chtěl oženit Yangy Bangy Bou

Divadlo Jesličky, stálá scéna kino

ZUŠ Na Střežině, Hradec Králové

Budeme pod dnem **kino**

Červ Ovanoha, ZUŠ J. Štursy

Nové Město na Moravě

Metoda Dr. Těra a profesora Péra **ND**

Holky na zabít + Pavlík, ZUŠ Semily

17.00 - 18.00 **MěÚ** diskusní klub pro seminaristy17.30 - 18.00 **ND-S** diskuse lektorského sboru s

vedoucími souborů

17.30 - 18.30 **Nivy** dětský diskusní klub

18.30 - 19.45 večeře - soubory

20.00 - 21.00 **Nivy** dětský diskusní klub20.00 - 21.00 **MěÚ** veřejná diskuse o inscenacích 2. bloku21.15 **ND** večerní představení

Útěk do Egypta přes Království české

Divadlo Dagmar Karlovy Vary

VYSVĚTLIVKY:

SLŠ	Střední lesnická škola
ND	Národní dům
ZUŠ	Základní umělecká škola
Nivy	Kulturní dům Nivy
kino	kino Vesmír
MěÚ	Městský úřad

PSÁNO NA VODU

Obraz ve vodě

*To není obraz,
to je stín, jenž vlá
v neviditelném kroužení,
to není obraz, to je hra,
která se promění.*

*To není obraz,
to je fotografie.
Ach, dej mně ji,
já vím, že se mi rozbije
o kámen v peřeji.
To není obraz,
to je hra a nic,
jež hoří v tříšti duhové
a potom zpátky padajíc
zní, mře a uplove.*

Jaroslav Seifert, Jablko z klína

PLIVANEC NAKONEC

Že si někdo nevyzvedl voličský
průkaz
je jistě jenom mimořádný úkaz!

DĚTSKÁ
SCÉNA

Deník Dětské scény - Trutnov 2002. Číslo 1.

Redakce: Iva Dvořáková, Zdeněk Dlabola, Petra Rychecová, Klára Hradilková, Pavel Kocych. Foto: Zdeněk Fibír. Tisk: Ofset Úpice. Redakce sídlí v Národním domě. Uzávěrka - 14.6.2002 v 23.35. Vychází - 15.6.2002 ve 12.00. Náklad - 300ks.